

ВСТУП

Духовною матір'ю українського народу, яка надихала його до зростання культурного та національного життя, була, є і залишається УГКЦ. Одним із облич історії ХХ-ХХІ ст. є постать владики Юліана Вороновського.

Темою нашої дипломної роботи є «Постать владики Юліана Вороновського та його вчительське служіння». У дослідницькій роботі ми згадуємо й інші постаті ХХ-ХХІ ст. – Мирослав-Іван Кардинал Любачівський, ієр. Никанор Дейнега, ієр. Герман Будзінський, ієр. Юрій Макар та інші. Усі вищеперелічені особи внесли свій вклад та вплинули на формування і розвиток УГКЦ та її майбутніх провідників. Інший напрям дослідження впливає з другої половини назви дипломної роботи – «Вчительське служіння», яке базується на опрацюванні та аналізі особистої бібліотеки владики Юліана Вороновського.

На сьогодні, немає досліджень, які всебічно висвітлили б проблематику цієї теми, її специфіку, вагомість та духовно-практичне значення. Книгу про життєвий шлях першого єпископа Самбірсько-Дрогобицької єпархії упорядкував та описав митр. прот. Мирон Бендик; про дитинство та юнацькі роки – ієр. Василь Вороновський; про часи священничого та єпископського підпільного служіння – ієрм. Севастіян Дмитрух; час ігуменства та архимандритства – ієродиякон Мануїл; ректорство семінарії – Микола Пристай. Вони проявили неабиякий інтерес до постаті владики Юліана та його становлення від студента Львівського інституту – до єпископа Самбірсько-Дрогобицької єпархії.

Актуальність обраної теми впливає із потреби молитовного та духовного життя, любові до Церкви та народу, виховання молоді та збереження християнської сім'ї, яке черпається із наук, проповідей, послань та настанов духовних провідників; а також знання про особи, котрі мали значущий вплив на розвиток нашої Церкви, країни та духовного життя своєї пастви.

Основна частина праці, окрім Вступу та Висновків, складається з двох розділів, які, виходячи із розглянутої тематики, своєю чергою, поділені на визначену кількість підрозділів та підпунктів. Їх перелік зображений у Змісті. Бібліографію складають використані упродовж написання дипломної роботи джерела, інші матеріали, які стосуються нашої проблематики.

Дипломна робота має духовний напрям, із використанням методів, які взаємодоповнюються. У методологічній основі тексту закладені загальнонаукові методи: історичний та порівняльний методи, метод компіляції, науковий аналіз та синтез, завдяки яким можна глибше дослідити дану тематику. Логічність праці впливає із обраних нами тем, які відкривають суть вчительського служіння владики Юліана Вороновського.

Ціль дослідження полягає в аналізі та визначенні певних характеристик, котрі допомогли б християнину у повсякденному житті сім'ї, розвитку духовності та вмінні молитися, любити народ, країну, Церкву та Бога. Досягнення поставленої цілі передбачає вирішення таких основних завдань:

- Ознайомлення із життєвим шляхом кир Юліана Вороновського.

- Аналіз та дослідження особистої бібліотеки єпископа.
- Виокремлення проблематики для аналізу.
- Важливість та практичне значення повчань владика у повсякденному житті.

У першому розділі роботи запропонуємо ознайомитися із життєвим шляхом владика Юліана Вороновського: дитинство, навчання у Львівському інституті, монаший подвиг та священство у часи підпілля, єпископська хіротонія та ректорство у Львівській духовній семінарії, правлячий єпископ Самбірсько-Дрогобицької єпархії.

У другому розділі, під назвою «Основні теми духовних повчань кир Юліана», звернемо особливу увагу на проблематику, яку порушував автор повчань: сім'я і виховання, духовне життя і молитва, віра і Церква, національні питання. У цьому розділі ми опиратимемося на матеріали з особистої бібліотеки преосвященного владика Юліана, а саме: на проповіді, послання, звернення до різних верств населення з нагоди Ювілейного року. З цих матеріалів виокремимо дану проблематику та шукатимемо порад і практичних можливостей щодо вирішення поставлених питань.

У цій дипломній роботі використовуватимемо такі терміни: ієромонах, архимандрит, ігумен, єпископ, схиєромонах. Головну постать іменуватимемо Єпископом, Архидіаконом, Преосвященним, Духовним батьком, Пастирем, Наставником.

Упродовж написання дипломної роботи ми використали такі джерела: Єпископ Юліан Вороновський. «Нехай буде воля твоя», упор. митр. прот. Мирон Бендик; «Свідчення», ієр. Василь Вороновський; «Життя як подвиг для Христа», ієрм. Севастіян Дмитрух; «Історія Свято-Успенської Унівської Лаври та студійського монашества», ієродиякон Мануїл; Матеріали I-II сесії Собору Самбірсько-Дрогобицької єпархії Української Греко-Католицької Церкви «Ідентичність священика» (2 книги); матеріали з особистої бібліотеки владика Юліана Вороновського, які містяться в архіві храму Пресвятої Трійці м. Дрогобич.

Серед різноманітних найменувань допоміжних матеріалів виділимо: Єпархіальна газета «Жива вода», «Собор Святотроїцький», вісник парохії Пресвятої Трійці м. Дрогобича; «Життя на землі є приготуванням до вічності», буклет, виданий до роковин від дня смерті; «Наш Собор», часопис Київської архієпархії; інтернет-статті та інтерв'ю тощо.

Об'єм дипломної роботи не дає можливості проаналізувати всі аспекти духовного вчення владика Юліана Вороновського, тому його творча спадщина потребує подальшого дослідження.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи, дозволимо собі висловити кілька думок, що стосуються нашої дипломної роботи, завданням якої було вивчити і проаналізувати постать, а також вчительське служіння та повчання бл. пам'яті владика Юліана Вороновського.

Досліджуючи це питання, констатуємо, що перший єпарх Самбірсько-Дрогобицької єпархії. владика Юліан Вороновський – це святительський наставник, носій великого духовного і життєвого досвіду. Духовність світила у поєднанні монашого, священичого і єпископського служінь, життєвий досвід об'єднав природну доброту і щирості, які сплелися в роках переслідувань та гонінь. Постать Преосвященного завжди викликала цікавість як у суспільства, так і в духовних провідників тоді ще підпільної Української Греко-Католицької Церкви.

Відгукуючись на підпільний період історії УГКЦ ХХ століття, Владика був переконаний, що Церква витримала переслідування лише завдяки молитві, а вона [молитва], як ми зазначали у своїй роботі, була провідницею протягом усього земного життя

Преосвященного. Владика завжди пригадував слова архимандрита Климентія Шептицького: «Якщо ми перестанемо молитися, то тоді хто буде молитися замість нас?». Тому, з огляду на силу молитви, на якій трималася Церква в минулому, Владика був переконаний, що і наше майбутньому однозначно залежить від нашої молитви: «Буде те, що випросимо».

Ще з дитячих та юнацьких років Юрій Вороновський завжди був старанним та допитливим. Вихований у душі українських традицій та глибокої побожності, юнак ніколи не відходив від своїх стереотипів та принципів – на першому місці у нього був Бог, молитва та Україна. Навіть під тиском та залякуванням з боку КДБ, Юрій був тверезомислячий та непорушний у своїх переконаннях. Будучи священиком та ігуменом, Владика навчав своїх молодих вихованців, що «Бозя якось то вирішить, головне – молимося». «За молодих ми тобі голову знесемо», – навіть попри такі погрози Єпископ завжди йшов вперед до мети, не оглядаючись назад.

Основні теми пастирських повчань, які ми старалися аналізувати та досліджувати у нашій дипломній роботі, пов'язані із сім'єю та вихованням, духовним життям і молитвою, вірою та Церквою, національним питанням.

Аналізуючи особисту бібліотеку владики Юліана, можемо ствердити, що дуже часто Преосвященний у своїх проповідях та посланнях звертався до християнських родин, адже вважав їх духовним і моральним взірцем для українських сімей. Владика акцентував на тому, що сучасний стан подружжя зазнає страшного занепаду, що несе за собою важкі наслідки: сварки, вживання алкоголю та наркотиків, брак матеріальних та духовних ресурсів для проживання, масові розлучення, а як наслідок – важкі психологічні та моральні травми дітей, котрі страждають від дій їхніх батьків. Архиєрей зауважував, що Церква завжди готова давати те, що є основою подружжя – благодать зцілення, світло надії, міцність духа, радість «нового життя» в Бозі.

Добре та правильне виховання дітей у сім'ях, як вважав Владика Юліан, це міцний фундамент майбутнього нашої держави та Церкви. Наш духовний батько настановляв на тому, що потрібно давати дорогу молодим, адже такий закон життя і закон розвитку. Владика закликав молодь виховувати в собі фундаменти віри в Живого Бога, розвиватися в любові до Церкви і Батьківщини, брати на себе відповідальність, позаяк вона [молодь] не лише майбутнє, а й сьогоднішнє. Велику надію на виховання дітей та молоді у християнському душі єпископ покладав на вчителів та катехитів, котрі, за словами Владики, є тими землеробами, що сіють зерно і повинні пильнувати та доглядати, щоб згодом воно дало добрі плоди.

Досліджуючи питання духовного життя та молитви у вченнях Владики, ми ознайомилися з проблематикою, про яку наголошував і автор, а саме: браком духовного життя та молитовного спілкування з Богом. «Що вимолимо – те будемо мати!» Таким закликом до молитви Владика піднімав молитовний дух християн. Адже молитва – це дорога, яка веде нас через життя до мети, якою є вічне життя в Христі Ісусі. Якою буде ця дорога – людина обирає собі сама, так само як обирає і те, як прожити тут, на землі. Через молитву ми піднімаємо рівень нашого духовного життя. На думку владики Юліана, велика кількість людей це «кровоточиві», «сліпородженні», «криві», «глухі», «мертві душі», котрі потребують приходу Спасителя та зцілення. Проте усі ці заблукані душі, як і їхні порівняльні персонажі із Святого Письма, мають глибоку віру, через яку можуть і навіть хочуть оздоровитися і так повірити в силу Божу.

У більшості проповідях, посланнях та закликах Владика наголошував на найосновнішому

питанні – побудови Церкви та України. Його святительське служіння базувалося на молитовному предстоянні перед Господом за свій народ, сином якого він був. «Господи, карай мене, але збережи мій народ»!

За все своє нелегке життя, яке поділило різні чужі політичні режими, Владика мав можливість лише у третій його частині втішатися даром, що Господь послав народові, який він так любив – Незалежність. Єпископ щиро вболівав за долю українського народу та навчав усіх словами митрополита Андрея Шептицького: «Це найкращий спосіб причинитися до душпастирської праці в Церкві і цим ділом виконаєте християнську любов до ближнього і покажете найкращу і найбільшу любов до свого народу». Будучи ігуменом монастиря, ректором семінарії, єпископом Самбірсько-Дрогобицької єпархії, Владика ніколи не переставав вчити любити свою країну, молитися за неї та берегти її. Не менш болючим питанням було і становлення Церкви, яку владика Юліан лагідно називав «Мамою». Дуже часто під час єрейських свячень єпископ бажав новопоставленому: «Сину, люби Маму!», тим стверджуючи, що без любові не буде далі поступу далі. Будучи останнім ісповідником віри та підпільно висвяченим єпископом, Владика розумів усю важливість становлення нашої Церкви. Закликав бути повними самопосвяти для своєї Церкви, жертівністю і працею поставити її на висоті. Архиєрей ревно молився за долю своєї Церкви і просив усіх молитися в тому ж наміренні, щоб жити гідно і ревно працювати, мати надію на Бога, а Він допоможе запанувати по цілій Україні в єдності та любові, яку і у своїй місії несе наша Українська Греко-Католицька Церква.

Сподіваємося, що дослідження та аналіз постаті Преосвященного владика Юліана Вороновського та його духовних повчань допоможе кожному християнину вести молитовне та покірне Божій волі життя, бути люблячими, лагідними та щирими людьми, ділитися своїм духовним та моральним станом з ближніми, а, основне, любити свою Церкву, свою Державу та свій народ, беручи приклад із духовного та молитовного життя владика Юліана Вороновського.